

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 9 sierpnia 2024 r.

Poz. 3541

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-II.4131.43.2024.AK WOJEWODY POMORSKIEGO

z dnia 18 lipca 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 i poz. 721)

stwierdza się nieważność

§ 20. ust. 8 i ust. 9 oraz § 23 ust. 1 w zakresie słów „*oraz funkcjonariuszy policji*” załącznika nr 1 do uchwały Nr II/15/2024 Rady Gminy Przodkowo z dnia 17 czerwca 2024 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Przodkowo.

Uzasadnienie

W dniu 19 czerwca 2024 r. do wojewody pomorskiego wpłynęła uchwała Nr II/15/2024 Rady Gminy Przodkowo z dnia 17 czerwca 2024 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Przodkowo, zwana dalej: „uchwałą”.

Jako podstawę prawną podjęcia uchwały wskazano art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 oraz art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 i poz. 721) w zw. z art. 4 ust. 1-2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399), dalej jako: „u.c.p.g.”.

W toku czynności nadzorczych, pismem z dnia 4 lipca 2024 r., organ nadzoru zawiadomił Radę Gminy Przodkowo o wszczęciu postępowania nadzorczego w stosunku do przedmiotowej uchwały oraz poinformował o możliwości złożenia wyjaśnień w sprawie.

Po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego organ nadzoru stwierdził, że badana uchwała w zakresie wskazanym w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego podjęta została z istotnym naruszeniem prawa, tj. art. 4 ust. 2 oraz 2a u.c.p.g. w zw. z art. 7 Konstytucji RP.

Na wstępie należy wskazać, że zasada praworządności wyrażona w art. 7 Konstytucji RP, który stanowi, że organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, wymaga, aby organ stanowiący gminy, wykonujący kompetencję prawodawczą zawartą w upoważnieniu ustawowym działał ściśle w granicach tego upoważnienia (por. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 6 grudnia 2012 r., sygn. akt II SA/Wr 686/12). W art. 4 ust. 1 u.c.p.g. ustawodawca przyznał radzie gminy kompetencję do uchwalania regulaminów utrzymania porządku i czystości na terenie gminy. Z kolei w ustępach 2 i 2a art. 4 u.c.p.g. ustawodawca określił obligatoryjne oraz fakultatywne elementy takiego regulaminu.

W § 1 uchwały Rada Gminy Przodkowo uchwaliła Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Przodkowo, stanowiący załącznik nr 1 do uchwały (dalej zwany: „Regulaminem”). Następnie w § 20 ust. 8 Regulaminu Rada Gminy postanowiła, że: „*właściciele, którzy w nienależyty sposób sprawują opiekę nad swoimi psami ponoszą koszty ich schwytania, dowozu do schroniska dla bezdomnych zwierząt*”. W § 20 ust. 9 Regulaminu Rada wskazała, że „*padlinę zwierząt należy usuwać niezwłocznie, poprzez przekazanie zwłok zwierzęcia przedsiębiorcy prowadzącemu działalność gospodarczą w zakresie odbioru*”.

odpadów lub posiadającemu zezwolenie na transport tego typu odpadów albo zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie prowadzenia grzebowisk i spalania zwłok zwierzęcych i ich części, na podstawie indywidualnej umowy zawartej pomiędzy właścicielem zwierzęcia, a tym przedsiębiorcą”. Z kolei zgodnie z treścią § 23 ust. 1 Regulaminu: „kontrolę wykonania i przestrzegania postanowień niniejszego regulaminu sprawuje Wójt Gminy Przodkowo za pośrednictwem uprawnionych osób oraz funkcjonariuszy policji”.

Mając na uwadze powyższe, w ocenie organu nadzoru, cytowana treść § 20 ust. 8 Regulaminu wykracza poza zakres upoważnienia ustawowego przyznanego organowi stanowiącemu w art. 4 ust. 2 pkt 6 u.c.p.g., w którym to wskazano na konieczność określenia zasad dotyczących wymagań w zakresie obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku. Ustawodawca nie upoważnił rad gmin do określenia sankcji dla właścicieli nienależycie sprawujących opiekę nad swoimi psami w postaci ponoszenia kosztów schwytania zwierząt oraz przetransportowania ich do schroniska dla bezdomnych zwierząt. Ponadto, treść § 20 ust. 8 Regulaminu ingeruje w materię uregulowaną w art. 7 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 poz. 1580 oraz Dz. U. z 2022 r. poz. 2375), który to przepis w ust. 1 i 3 stanowi o możliwości czasowego odebrania zwierząt (nie tylko psów) ich właścicielowi lub opiekunowi oraz w ust. 4 wskazuje, że kosztami transportu utrzymania i koniecznego leczenia zwierzęcia obciąża się jego dotychczasowego właściciela lub opiekuna (vide: wyrok WSA w Poznaniu z dnia 27 listopada 2014 r., sygn. akt IV SA/Po 646/14).

Przechodząc do oceny zapisów § 20 ust. 9 Regulaminu, organ nadzoru wskazuje, że w akcie prawa miejscowego jakim jest regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie nie mogą znajdować się zasady dotyczące postępowania z padłymi zwierzętami. Powyższe kwestie reguluje art. 3 ust. 2 pkt 15 u.c.p.g. oraz ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2024 r. poz. 924). Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 15 u.c.p.g. gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności zapewniają zbieranie, transport i unieszkodliwianie zwłok bezdomnych zwierząt lub ich części oraz współdziałają z przedsiębiorcami podejmującymi działalność w tym zakresie. Z kolei art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi stanowi, że właściciel, posiadacz lub zarządzający nieruchomością są obowiązani utrzymywać ją w należytych stanie higieniczno-sanitarnym w celu zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym, w szczególności usuwać padłe zwierzęta z nieruchomości.

Odnosząc się do treści § 23 ust. 1 Regulaminu, koniecznym jest wskazanie, że organ stanowiący nie posiada upoważnienia do powierzania Policji w akcie prawa miejscowego czynności kontrolnych w zakresie przestrzegania przepisów regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy. Stanowisko to zostało potwierdzone w wyroku WSA w Bydgoszczy z dnia 20 maja 2010 r. (sygn. akt II SA/Bd 1039/09), w myśl którego „przepisy ustawy o czystości i porządku, a w szczególności art. 4 ust. 2 nie wypowiadają się o możliwości nakładania obowiązków na Policję. Brak w szczególności upoważnienia do powierzania Policji czynności kontrolnych w zakresie przestrzegania przepisów Regulaminu”.

W ocenie organu nadzoru Rada Gminy Przodkowo we wskazanych powyżej przepisach uchwały wykroczyła poza przyznany jej zakres upoważnienia ustawowego, co stanowi istotne naruszenie art. 4 ust. 2 oraz 2a u.c.p.g. w zw. z art. 7 Konstytucji RP, zgodnie z którym „organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa”.

Wobec powyższego, stwierdzenie nieważności § 20 ust. 8 i ust. 9 oraz § 23 ust. 1 w zakresie słów „oraz funkcjonariuszy policji” załącznika nr 1 do uchwały Nr II/15/2024 Rady Gminy Przodkowo z dnia 17 czerwca 2024 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Przodkowo, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem wojewody pomorskiego.

Wojewoda Pomorski

Beata Rutkiewicz